

زبان عربی ۳

*** عَيْنُ الْأَصْحٰ وَ الْأَدَقُّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ:

۱- يَبْلَغُ الصَّادِقُونَ بِصَدَقِهِمْ مَا لَا يَبْلُغُهُ الْكَاذِبُونَ بِاحْتِبَالِهِمْ.

- ۱) صادقان با صدق خود به همان چیزی می‌رسند که کاذبان با فریبکاری خود به آن نرسیده‌اند.
  - ۲) راستگویان با راستگویی خود به چیزی می‌رسند که دروغگویان با حيله‌گری خود به آن نمی‌رسند.
  - ۳) اشخاص راستگو با صداقت خویش آن چه را به‌دست می‌آورند که اشخاص دروغگو با حيله‌گری خود به‌دست نمی‌آورند.
  - ۴) افراد صادق با راستگویی خویش چیزی را به‌دست می‌آورند که دروغگویان با فریبکاری خود به‌دست نیاورده‌اند.
- ۲- لَا تَسْتَشِرَ الْكَذَّابَ فَإِنَّهُ كَالسَّرَابِ يُقْرَبُ عَلَيْكَ الْبَعِيدَ وَ يُبْعَدُ عَلَيْكَ الْقَرِيبَ.

- ۱) با شخص کذاب مشورت مکن زیرا او چون سراب است، دور را بر تو نزدیک می‌نمایاند و نزدیک را دور می‌کند.
  - ۲) دروغگو را مورد مشورت خویش قرار نده، چه او همچون سراب بعید را به تو نزدیک می‌نمایاند و قریب را دور.
  - ۳) با شخص دروغگو مشورت نکن، چه او مانند سراب دور را به تو نزدیک می‌کند و نزدیک را از تو دور می‌سازد.
  - ۴) کذاب را مشاور خود قرار مده، زیرا او مانند سراب است که بعید را به تو قریب می‌کند و قریب را از تو بعید می‌سازد.
- ۳- أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعَ فِيهِ وَ لَا خَلَّةَ.

- ۱) از آن چه به شما روزی می‌دهیم انفاق کنید قبل از آن که روزی بیاید که در آن هیچ فروش و دوستی نیست.
  - ۲) انفاق کنید از آن چه روزی دادیم شما را، پیش از آن که روزی فرا رسد که نه فروشی در آن است و نه دوستی.
  - ۳) بخشش کنید از چیزهایی که روزبتان دادیم پیش از این که آن روز فرا رسد که هیچ فروش و دوستی در آن نیست.
  - ۴) از آن چه روزی شما قرار می‌دهیم بخشش کنید قبل از این که آن روز بیاید که فروش در آن نیست و دوستی نیز نیست.
- ۴- هُنَاكَ كَثِيرٌ مِنَ الْأَشْخَاصِ يَتَحَمَّلُونَ الْمَشَقَّاتَ فِي حَيَاتِهِمْ لِيَكْتَسِبُوا الْمَعَالِيَ.

- ۱) آنجا بسیارند کسانی که سختی‌های زندگی را متحمل می‌شوند تا بزرگی‌هایی برایشان به‌دست آید.
  - ۲) اینجا هستند افراد بسیاری که مشق‌ات را در زندگیشان تحمل کرده، برتری‌ها را به‌دست می‌آورند.
  - ۳) بسیاری از اشخاص هستند که مشق‌ات را در زندگیشان تحمل کرده، برتری‌ها را کسب نموده‌اند.
  - ۴) بسیاری از افراد هستند که در زندگی خود سختی‌ها را تحمل می‌کنند تا بزرگی‌ها را به‌دست آورند.
- ۵- كُنَّا نَحِبُّ أَنْ نَسْتَلِمَ الْحَجَرَ الْأَسْوَدَ وَلَكِنَّا لَمْ نَقْدِرْ لِكثْرَةِ الْإِزْدِحَامِ.

- ۱) دوست داشتیم که حجرالاسود را مسح کنیم ولی به‌خاطر آن جمعیت زیاد نتوانستیم.
  - ۲) ما علاقه داشتیم که به حجرالاسود دست بکشیم ولی اصلاً به‌خاطر شلوغی نتوانستیم.
  - ۳) دوست می‌داشتیم که حجرالاسود را لمس کنیم ولی به‌خاطر زیادی شلوغی نتوانستیم.
  - ۴) خیلی دوست داشتیم که سنگ حجرالاسود را ببینیم اما به‌خاطر جمعیت زیاد نمی‌توانستیم.
- ۶- نَحْنُ سَنَذْهَبُ مَعَ قَائِدِنَا إِلَى الْقِتَالِ وَ لَنْ نَتْرُكَهُ وَحِيداً فِي الْوَقْتِ الْحَرَجِ.

- ۱) با رهبر خویش به محل نبرد رهسپار می‌شویم و او را در زمان سختی ترک نمی‌کنیم.
  - ۲) به همراه فرمانده برای مبارزه خواهیم رفت و هرگز او را در وقت دشواری رها نمی‌کنیم.
  - ۳) ما همراه فرمانده خود به نبرد خواهیم رفت و هنگام سختی او را تنها ترک نخواهیم کرد.
  - ۴) ما با رهبر خود به میدان جنگ می‌رویم و او را در زمان دشواری تنها رها نخواهیم کرد.
- ۷- إِنَّهَا كَانَتْ مِنْ أَشْهُرِ مُسْتَشْرِقِي الْقَرْنِ الْعَاشِرِ الْهَجْرِي وَ كَانَتْ تَقْدِرُ أَنْ تُلْقِيَ مُحَاضَرَاتِهَا الْعِلْمِيَّةَ بِأَكْثَرِ مِنْ خَمْسِ لُغَاتِ عَالَمِيَّةٍ.

- ۱) همانا او مشهورترین خاورشناس در قرن دهم هجری بود و قادر بود به بیش از پنج زبان جهانی سخنرانی علمی ایراد کند.
  - ۲) وی حقیقتاً مشهورترین خاورشناس سده دهم هجرت بوده که به بیش از پنج زبان بین‌المللی می‌توانست سخنرانی علمی کند.
  - ۳) وی بی‌گمان از مستشرقان مشهور در سده دهم هجرت بود و قدرت داشت به بیش از پنج زبان در جهان سخنرانی‌های علمی کند.
  - ۴) قطعاً او از مشهورترین مستشرقان قرن دهم هجری بود و می‌توانست سخنرانی‌های علمی خود را به بیش از پنج زبان بین‌المللی ایراد کند.
- ۸- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- ۱) إِنَّمَا مَنْ لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يُولَدْ هُوَ اللَّهُ؛ کسی که نزاده و زاده نشده فقط الله است.
  - ۲) جَاءَتْ الْأُمُّ بِالْحَبِيبِ لِفِرَاحِهَا الصَّغِيرَةِ؛ مادر با دانه‌ها نزد جوجه‌های کوچک آمد.
  - ۳) يُفَفِقُونَ مِنْ أَحْسَنِ مَا يُحِبُّونَ أَكْثَرَ مِنْ قَبْلِ؛ با کمال میل از نیکوترین چیزی که دوست می‌دارند انفاق می‌کنند.
  - ۴) عِنْدَمَا يُلْقِي الْخَطِيبُ مُحَاضَرَةً يُنصِتُ الْحَضَارُ لَهُ؛ وقتی سخنران سخنرانی می‌کرد حاضران با سکوت به او گوش می‌کردند.
- ۹- عَيْنُ الْخَطَا:

- ۱) رَغِبْتَ فِي الصَّدَقِ رَغْبَةً كَثِيرَةً؛ تو به صداقت، بسیار تمایل پیدا کردی.
  - ۲) يُجَاهِدُ الْمُؤْمِنُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ مُجَاهِدَةً؛ مؤمن (و نه کس دیگر) حتماً در راه خدا تلاش می‌کند.
  - ۳) يَتَوَكَّلُ صَدِيقِي عَلَي رَيْتِهٖ تَوَكَّلَ الْمُؤْمِنِينَ؛ دوستم بر پروردگارش توکل می‌کند همچون توکل مؤمنان.
  - ۴) يَبْلُغُ الْمُجْتَهِدُ آمَالَهُ بِلَوْعَا وَ أَنَا كُلَّ يَوْمٍ أَمْتَاهُ؛ انسان کوشا به آرزوهایش حتماً می‌رسد و من هر روز آرزوی آن را دارم.
- ۱۰- عَيْنُ الصَّحِيحِ لِلتَّعْرِيبِ:

«سُقُوطُ جُوجِهَاتِهَا مَنْظَرُهُ بَسِيَّارٌ تَرَسَنَاقِي اسْتِ و لِي غَرِيزِي از آن نیست»

- ۱) السُّقُوطُ لِلْفِرَاحِ مِنَ الْمَنَاطِرِ الْمَرْعِبَةِ وَ لَكِنْ لَا يُمْكِنُ الْفِرَارُ مِنْهُ. (۲) السُّقُوطُ لِلْأَفْرَاحِ مِنْ مَشَاهِدِ مَرْعِبَةٍ كَثِيرًا أَمَّا لَيْسَ فِرَارٌ مِنْهُ.
  - ۲) سقوط الفراح مشهد مرعب جداً و لكن لا فرار منه.
  - ۳) سقوط الفراح منظره مرعب جداً و لكن لا فرار منه.
  - ۴) سقوط أفراح منظره مخوف كثيراً أمّا لا يبد منه.
- ۱۱- «و عِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا...» عَيْنُ غَيْرِ الصَّحِيحِ فِي الْمَفْهُومِ:
- ۱) تَوَاضَعُ سِرُّ رَفْعَتِ الْفِرَازِدَتِ / تَكَبَّرُ بِهٖ خَاكِ الْاَنْدَرِ الْاَنْدَاذَتِ
  - ۲) رَهْرُو أَنْ نَيْسَتْ كِهْ گِهْ تَنْدِ وَ گِهِي خَسْتِهْ رُودِ / رَهْرُو أَنْ اسْتِ كِهْ آهَسْتِهْ وَ پِيوسْتِهْ رُودِ
  - ۳) اِفْتَادِگِي اَمُوزِ اِگَرِ طَالِبِ فَيضِي / هَرگَزِ نَخُورِدِ اَبِ زَمِينِي كِهْ بَلَنْدِ اسْتِ
  - ۴) بَزْرگَانِ نَكْرَدَنْدِ دَرِ خُودِ نِگَاهِ / خُودِ بِيْنِي اَزِ خُويشْتِنِ بَيْنِ مَخُوَاهِ

١٢- عَيِّن ما فيه جمعٌ سالمٌ للمؤنث؛

- (٢) أوقات الدراسة تبدأ من الثامنة صباحاً.
(٤) تبدأ الإدارات عملها من الثامنة صباحاً.

إِقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الأَسْئَلَةِ:

«يَتَسَاءَل الصَّغَارُ دائِماً. لماذا يتبعنا القمر عندما نسير و يتوقَّف عندما نَتوقَّف؟ و الأَعْجَب من ذلك أَنَّهُ يسيّر بنفس السرعة الَّتِي نسير بها فهو يرافقتنا في السَّيَّارة و في القطار و بطبيعة الحال فَإِن مَرافقة القمر لنا أَثناء سيرنا هو تصوُّر من جانبنا فقط، ذلك لِأَنَّ الأَشياء الَّتِي نمرُّ بها أَثناء حركتنا بسرعة على الطَّرِيق تبدو كأنَّها تسير في الإِتْجَاه المِضَادَّ و لذا نَتوقَّع من القمر نفس هذا السَّلوك و لكنَّ القمَر لا يبدو كذلك بسبب المسافة الَّتِي تفصلنا عنه و إذا أردنا أَن نَتأكَّد من ذلك فما علينا إِلاَّ أَن نراقب قِمَم الجبال البعيدة أَثناء وجودنا في سَيَّارة تنطلق بسرعة و حينئذ ستبدو الجبال و كأنَّها تسير بسرعة توازي سرعتنا تماماً»

١٣- ماذا نَتوقَّع من الأَشياء أَثناء توقُّفنا؟ نَتوقَّع أَن .....

- (١) تكون في مكانها (٢) تتحرك في إِتْجَاه يوازينا (٣) ترافقتنا و تتابعنا (٤) تسير في الإِتْجَاه المِضَادَّ لنا
١٤- لماذا يتعجَّب الأَطْفال من مَرافقتهم القمر أَثناء حركتهم؟ لِأَنَّهُم .....

- (١) يرون أَنَّهُ يتبعهم فكأنَّه يبحث عنهم (٢) تعودوا على أَن يروا الأَشياء تسير على خلاف مسيرهم
(٣) يتصوِّرون أَن القمر حينئذ يتحرك مثلهم (٤) يتخيِّرون حين يرون أَنَّهُ يسير بنفس سرعتهم

١٥- سبب الإِتْجَاهات المِضَادَّة و الموازية للأَشياء في تصوُّرنا هو .....

- (١) إبتعادنا عنها بسرعة (٢) حركتنا السريعة نحوها (إليها) (٣) مَرافقتنا إِياها في الطَّرِيق (٤) المقدار الفاصل بيننا و بينها
١٦- عَيِّن الصَّحيح في الإِعْراب و التحليل الصَّرْفِي:

«نتوقَّف»

- (١) مضارع - متكلم مع الغير - مزيد ثلاثي من باب «تفعل» / فعل و فاعله ضمير «نحن» المستتر
(٢) مزيد ثلاثي بزيادة حرفين من باب «افتعال» - مُتعدِّ - معلوم / فعل و فاعله ضمير مستتر و الجملة فعلية
(٣) فعل مضارع - مجرد ثلاثي - لازم - معلوم / فعل و فاعله الاسم الظاهر
(٤) متكلم مع الغير - مزيد ثلاثي - مُتعدِّ / فعل و فاعله ضمير «واو» البارز و الجملة فعلية

١٧- عَيِّن الصَّحيح في الإِعْراب و التحليل الصَّرْفِي:

«قِمَم»

- (١) مفرد للمذكر - معرفة / مجرور بحرف الجرّ
(٢) اسم - جمع مكسّر و مفردة «قِمة» و هو مؤنث - معرفة / مفعول
(٣) جمع مكسّر و مفردة «قائم» و هو مذكر - نكرة / مضاف إليه
(٤) اسم - مفرد - مذكر - معرفة / فاعل

١٨- عَيِّن الخَطَأَ في ضبط حركات الكلمات:

- (١) خَجَلِ الطَّلَابِ و نَدِمُوا و اغْتَدَّرُوا مِن فِعْلِهِمْ
(٢) نَصَحَهُمُ الأَسْتَاذُ و قالَ مَنْ يُكذِّبُ لا يُنْجِحُ
(٣) عَاهَدَ الطَّلَابُ أَسْتَاذَهُمْ على أَن لا يُكذِّبُوا
(٤) و قالوا تَعَلَّمْنَا درساً لِنَسْأَهُ أَبداً

١٩- عَيِّن ما ليس فيه مضارع منصوب:

- (١) إذا جاءك أحدٌ نبياً فتبين قبل أن تقبله تماماً
(٢) هوَني عليك و لا تحزني و تأكدي بأن الفرج قريبٌ
(٣) لم لم تسعدني على أن نشجع الأطفال على القراءة و الكتابة
(٤) ما خلقنا في الدنيا إلا لنمتحن حتى يتبين أ نحن من الصابرين

٢٠- عَيِّن ما فيه طلب للقيام بالعمل:

- (١) ليذهبوا إلى المدرسة
(٢) قاموا ليذهبوا إلى المدرسة
(٣) لهم إمّا الذهاب إلى المدرسة و إمّا البقاء فيها
(٤) هم اجتمعوا للذهاب إلى المدرسة قبل فوات الفرصة

٢١- عَيِّن المُستثنى يَختلف:

- (١) لا تنساقط من أعيننا إلا دموع الفرح
(٢) لا يُحْمَلُنَا اللهُ شيئاً إِلاَّ ما لنا طاقة به
(٣) كان النَّاسُ يمشون بسرعة إِلاَّ من في رجله ألم
(٤) ذكرياتي من أيام سفرى كلَّها جميلة إِلاَّ واحدة منها

٢٢- عَيِّن الخَطَأَ في صيغة المضارع:

- (١) رأيتُ زملائي ما يوسين فقلت لهم لا تياسون من رحمة الله
(٢) تكلمتُ مع أصدقائي ليعلموا كيف يُمكن لهم أَن ينجحوا في برامجهم
(٣) إنهم خرَّجوا من دارهم ليذهبوا إلى المدرسة و أنتم لم تخرجوا حتى الآن
(٤) إنهن خرجن من دارهن كي يذهبن إلى المدرسة و أنتن لم تخرجن حتى الآن

٢٣- عَيِّن ما ليس فيه من الحروف الناصبة:

- (١) أريدُ أَن أتكلّم مع والدك لأدرك مشاكلك في الدراسة
(٢) إبتعد من أَن تبدأ الكلام و اعمل قبل أن تتأمّل فيهما
(٣) النساءُ العالماتُ إنهن لا يغفلن عن تربية أولادهن الصحيحة
(٤) أنا أصبر قليلاً حتى تُصل إليّ في الدّروس ثم ندرسها معاً

٢٤- عَيِّن ما فيه النهي عن القيام بالعمل:

- (١) لا نجاح و لا فوز لمن يُريدهما بلا جهد و عمل
(٢) لا حيلة لنا إِلاَّ التمسك بالعمل و الالتزام بالعهد
(٣) لا تبلغون بأقوالكم آمالكم فإنَّ الهمة دواؤكم
(٤) لا تغتروا بما لديكم فربّما يزول في لحظة

٢٥- عَيِّن المُستثنى منه محذوفاً:

- (١) ما كان المدير قد قبل جميع الموظفين إِلاَّ واحداً منهم
(٢) لا يثور ضدّ الظلم و الظالمين في العالم إِلاَّ المؤمنون
(٣) لم يتأمّل أغلب الناس حول خلقتهم إِلاَّ العقلاء منهم
(٤) ما راقبت الأم أعمال أولادها اليوم إِلاَّ لعبيهم الكثير